

Norsk Lovtidende.

Udgiven efter offentlig Foranstaltning

ifølge Lov af 1te April 1876.

N°. 12.

Udgivet 29de April.

1892.

Lov

23 April.

om Norges Bank.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige,
de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Stortings Beslutning af 2den April dette Aar, saalydende:

Kapitel I.

Bankens Fond og Aktier.

§ 1. Norges Bank, oprettet ved Foundation af 14de Juni 1816, er grundet paa Aktier og har Ret til at drive Virksomhed som Laane-, Giro-, Deposito- og Seddelbank.

§ 2. Banken har et indbetalt Grundfond paa tolv og en halv Million Kroner samt et Reservecfond (jfr. § 40 Lit. b).

§ 3. Aktiebrev for Indskud til Grundfondet skal lyde paa Navn og — med den i § 47 gjorte Undtagelse — ikke paa mindre Beløb end Kr. 100,00.

Querdragelse af Aktiebrev skal indføres i Bankens Bøger. Indførelsen kan foregaa foruden ved Hovedsædet ogsaa ved Afdelingerne.

§ 4. Bankens Ciere er de, paa hvis Navn Aktierne i Bankens Bøger er indførte.

Aktieeier hæfter kun med sin Aktie for Bankens Forpligtelser.

§ 5. Bankens Grundfond kan hverken med eller mod Aktieeiernes Vilje benyttes uden i Bankens egen Interesse og til at indfri dens Sedler og øvrige Forpligtelser.

Banken kan ikke betynges med nogen Afgift.

Kapitel II.

Bankens Seddeludstedelsesret.

§ 6. Norges Bank skal være eneberettiget til at udstede Banksedler, lydende paa Ihendehaveren og indeholdende Bankens

23 April. Forpligtelse til ved Paakrav at indfri dem efter deres fulde paalydende Beløb med Guld i Kronemynt. Seddel, lydende paa Ijandehaveren, udstedt af nogen anden end Norges Bank, bliver at konfiskere, hvorhos Udstederen skal erstatte Ijandehaveren Seddelens paalydende Beløb og erlægge et lige Beløb som Bod til Statskassen. Sager, som i Anledning heraf anlægges, behandles som for offentlige Politisager bestemt.

§ 7. Saalænge Banken ved Paakrav indfrir sine Sedler efter deres fulde Paalydende med Mynt, skal de ved alle Betalinger, der ikke er bestemte i rede Guld, gjælde som Penge og være tvungent Betalingsmiddel i Riget.

Skulde Banken nogeninde standse med Indfrielsen af sine Sedler efter deres fulde Paalydende, ophører disse at være tvungent Betalingsmiddel undtagen ligeoverfor Banken selv, der skal staa i samme Forhold som enhver anden Skyldner.

§ 8. De Sedler, som Banken udfærdiger, skal lyde paa Kr. 1000,00, Kr. 500,00, Kr. 100,00, Kr. 50,00, Kr. 10,00 og Kr. 5,00.

§ 9. Banken kan udgive Sedler for et Beløb, der svarer til dens Beholdning af Guld, og desuden for et Beløb af indtil 24 Millioner Kroner.

§ 10. Banken er bemyndiget til at have indtil en Trediedel af sin Guldbeholdning staaende i Udlandet. Foruden denne Trediedel bemyndiges Banken til at have beroende indtil 3 Millioner Kroner i Statsbanke i de Lande, med hvilke Norge har Konvention om fælles Myntsistem.

Hvad der saaledes er staaende i Udlandet, anses med Hensyn til Bestemmelserne i foranstaaende Paragraf, som om det var opbevaret i Banken.

§ 11. Skulde det ved de Opgjør, som Banken vil have at afgive (§ 37), vise sig, at der er i Omløb et større Beløb i Sedler end efter § 9 tilladt, skal Banken strax indsende Forklaring til vedkommende Regjeringsdepartement om Aarsagen til Overskridelsen og senest inden Udgangen af den paafølgende Maaned for samme godtgjøre, at Lovens Bestemmelser om Bankens Seddeludstedelsesret er fket Fyldest.

Derhos skal Banken af det Beløb, hvormed Seddeludstedelsesretten er overskredet, erlægge til Statskassen en Afgift af 6 pCt. aarlig. Afgiften beregnes af de Beløb, som Overskridelsen udgjør ved ethvert af de ovennævnte Opgjør, og for den Tid, som er forløben siden næstforegaaende Opgjør.

§ 12. Naar Bankens Sedler af en vis Sort skal sættes ud af Omløb, udsteder den herom Bekjendtgørelse, der thinglæses ved Rigets samtlige almindelige Underretter og indrykkes i Rundgjørelsestidenden.

De indfaldte Sedler ophører at være tvungent Betalingsmiddel 23 April. del i det tidligste 1 Mar, efterat Bekjendtgjørelsen sidste Gang er thinglæst, hvorimod Banken fremdeles er forpligtet til at indløse dem. Dog kan der gives Banken Bevilling til med præklusiv Virkning at indkalde Seddelforter, som har været Gjenstand for Forsikning.

Naar 2 Mar er forløbne, efterat Sedlerne har ophørt at være tvungent Betalingsmiddel, bliver de uindløste Sedler ikke længere at medregne ligeoverfor Bestemmelserne om Bankens Seddeludstedelsesret.

Kapitel III.

Bankens Virksomhed.

§ 13. Norges Bank har sit Hovedsæde i Trondhjem. Desuden har Banken Afdelinger, hvor det er eller bliver bestemt.

§ 14. Udveksling af Guld mod Sedler kan foruden ved Bankens Hovedsæde ogsaa finde Sted ved de Afdelinger, som af Bankens Repræsentantskab bestemmes.

Forsaaavdt de til Vexling leverede Sedler ikke svarer til et helt Antal Guldmynnt, skal den overstyvende Del indløses med Sølvmynt eller anden Skillemynt.

Banken er forpligtet til ved sit Hovedsæde samt ved enhver af sine Afdelinger at udlevere Sedler mod Guld i Kronemynt. Ligeledes er den ved sit Hovedsæde samt ved de Afdelinger, Bankens Repræsentantskab bestemmer, forpligtet til at udlevere Sedler mod Guldbarrer, hvis Finhed er godtgjort paa saadan Maade, som af Repræsentantskabet foreskrevet, efter en Pris af Kr. 2 480,00 for hvert Kilogram fint Guld, med Fradrag af indtil $\frac{1}{4}$ pCt. i Myntningsomkostninger.

§ 15. Banken har Ret til at gjøre sine Midler frugtbare gende:

- a. ved Udlaan mod Pant paa bestemt Tid, dog ikke over 6 Maaned. Som Pant antages ikke Bankens egne Aktier;
- b. ved Diskontering af Vexler og Vexelobligationer, betalbare her i Riget inden 6 Maaned;
- c. ved Udlaan paa Kassekreditiv, der bevilges for en Tid af høist 12 Maaned mod Sikkerhed i haandsaaet Pant eller i fast Eiendom;
- d. ved at kjøbe og sælge Vexler paa Udlandet;
- e. ved at kjøbe og sælge Guld og Sølv;
- f. ved Anbringelse i norske Stats- og Hypothekbankobligationer samt andre rentebærende inden- og udenlandske Værdipapirer, der noteres paa udenlandske Børser og er let affættelige.

§ 16. Banken modtager uden Gebyr Penge til Indsættelse paa Folio og til Overførsel (Giro).

23 April. For Andvisninger, der ikke honoreres af Banken, erhverves ved Optagelse af Protest Vexelret.

§ 17. Banken modtager mod Gebyr som Depositum ædle Metaller, Værdigjenstande og Værdipapirer, af hvilke sidste Banken kan besørge indkrævet Renter og Afdrag, Kupons og udrukne Obligationer.

Den kan derhos modtage Deposita under Forsegling eller Laas.

§ 18. Banken kan mod Gebyr overtage:

- a. mod Indbetaling at købe og efter Overleverelse at sælge Værdipapirer af alle Slags;
- b. at indkassere Beløb og efter Betaling at overføre eller anvise samme paa sine Afdelinger.

§ 19. Banken er forpligtet til uden særskilt Godtgjørelse at modtage Staten og de offentlige Fonds tilhørende Indtægter og at besørge deres Udbetalinger samt i det hele at overtage Statens Pengeomsætninger, dog uden at staa i Forbud.

Derfor det forlanges, er den tillige forpligtet til saavel ved Hovedsædet som ved Afdelingerne at udføre den Statskassen paa-hvilende Ind- og Udveksling af Stillemynt.

Nærmere Forrifter angaaende disse Forpligtelser og det i den Anledning fornødne Regnskabshold gives af Kongen.

Hvorvidt og, i Tilfælde, hvilken Rente der skal svares af de i Banken indestaaende offentlige Midler, fastsættes i Mangel af Overenskomst mellem vedkommende Regjeringsdepartement og Bankens Direktion af Bankens Repræsentantskab.

Kapitel IV.

Bankens Bestyrelse.

§ 20. Banken staar under Overbestyrelse af et Repræsentantskab paa 15 Medlemmer og under Bestyrelse af en Direktion paa 5 Medlemmer. Enhver Afdeling forestaaes af en Bestyrelse paa 3 Medlemmer.

§ 21. Repræsentantskabets Medlemmer vælges af Stortinget og vedbliver som saadanne i 6 Aar. Hvert 3die Aar aftræder regelvis 7 og 8. Desuden vælges hvert 3die Aar 7 Suppleanter. Repræsentanter oppebærer, forsaavidt de bor i en Afstand af mindst 10 Kilometer fra Hovedsædet, Diatgodtgjørelse af Kr. 10,00 daglig og Skyldgodtgjørelse som for Storthingsmænd bestemt. Formanden kan tillægges Afslønning.

§ 22. Formanden i Direktionen bestikkes af Kongen, efterat Repræsentantskabet har havt Anledning til at udtale sig. Han ansættes med en gjensidig Opsigelsesfrist af 6 Maanedes, dog saaledes, at han strax kan fjernes mod Udbetaling af Løn for den nævnte Tid. Han maa ikke indehave nogen anden Lønnet Stilling, heller ikke drive nogen Handels-, Fabrik- eller Bankvirksomhed. Hans Lønning bestemmes af Stortinget efter Forslag af Kongen.

De øvrige Direktører vælges af Storthinget for en Tid af 23 April. 6 Mar. Halvdelen aftræder hvert 3die Mar. Desuden vælges hvert 3die Mar 3 Suppleanter.

§ 23. Bestyrerne ved Afdelingerne vælges af Storthinget for en Tid af 6 Mar. Hvert 3die Mar aftræder vejelvis 1 og 2. Desuden vælges hvert 3die Mar 3 Suppleanter.

§ 24. De valgte Repræsentanter, Direktører og Bestyrere tiltræder forstkommende 1ste Januar efter Valget.

Lønninger for Repræsentantskabets Formand, de valgte Direktører og Bestyrerne bestemmes af Storthinget efter Forslag af Bankens Repræsentantskab.

§ 25. Suppleanter for Repræsentantskabet, Direktionen eller Bestyrererne tiltræder i Forsaldstilsælde efter den Orden, hvori de er valgte. Suppleant, der er indtraadt som fast Medlem, fratræder, naar den, i hvis Sted han forretter, skulde afgaa. Er flere Suppleanter indtraadte for Repræsentanter, Direktører eller Bestyrere, hvis gjenbærende Funktionstid er forskjellig, fratræder Suppleanterne i omvendt Orden af den, hvori de er valgte.

§ 26. Inden hvert Aars Udgang vælger Repræsentantskabet inden sin Midte Formand og Næstformand for det følgende Mar.

Repræsentantskabet holder Møde hvert Fjerdingaar og ellers saa ofte, det selv maatte anse det nødvendigt, eller Direktionen derom anmoder. Beslutning kan ikke fattes, medmindre mindst 9 Medlemmer er tilstede. I Tilsælde af Stemmeligbed gjør Formandens Stemme Udslaget. Over Forhandlingerne føres Protokol. Repræsentantskabet kan kræve, at Direktionen deltager i disse Møder. Direktionen er berettiget til at være tilstede, medmindre Repræsentantskabet for Tilsældet fatter Beslutning om det modsatte.

§ 27. Repræsentantskabet har:

- at give Reglement for Bankens Bestyrelse og Forretningsorden, derunder Bestemmelse om, ved hvis Underskrifter Banken forpligtes; Reglementet bliver at indføre i Lovtidenden;
- at fordele Forretningerne mellem Direktionens Formand og de øvrige Direktører;
- at afgive Forslag til Storthinget og foreløbig at fatte Bestemmelse om Lønninger for Repræsentantskabets Formand, de valgte Direktører og Bestyrerne;
- at fastsætte Lønninger for Bankens Betjente og bestemme om deres Pensionering samt efter at have indhentet Erklæring fra Direktionen og vedkommende Afdelings Bestyrelse at ansætte og afskedige disse, udfærdige de for dem fornødne Instruxer og bestemme den Kaution, Kassernerne har at stille. Bankens Betjente ansættes med gjenfærdig Opsigelsesfrist af 3 Maanedere;
- i Forening med Direktionen at fatte Beslutning om Afdelingeres Oprettelse og Nedlæggelse;
- i Forening med Direktionen at bestemme, hvor stort Beløb af

23 April.

- Bankens Laanekapital der skal stilles til enhver Afdelings Raadighed;
- g. midlertidig at vælge Bestyrer og Suppleanter for nyoprettede Afdelinger samt Suppleanter ved Hovedsædet og Afdelingerne, naar dette formedelt Forsald maatte gjøres nødvendigt;
 - h. selv eller ved Befuldmægtigede til ubestemte Tider mindst én Gang hvert Fjerdingaar at efterse Direktionens og Bestyrelsernes Protokoller samt Bankens Deposita, Kasse og øvrige Beholdninger;
 - i. at afgjøre Tvistigheder Banken vedkommende mellem Bankens Foresatte og Alager af Betjente over deres Foresatte;
 - k. at afgjøre Andragen der om Afford efter at have indhentet Betænkning fra Direktionen;
 - l. at foranstalte Bankens Regnskab revideret og at decidere samme;
 - m. at fatte Beslutning om Fordelingen af Aarets Indtægt (jfr. §§ 39 og 40);
 - n. at afgive Beslutning i alle de Sager, der af Direktionen forelægges det.

§ 28. Direktionen vælger aarlig Næstformand. Den samles daglig til offentlig bekendtgjort Tid. Ingen Beslutning kan fattes, medmindre 3 Medlemmer er tilstede. Formandens Stemme gjør Udslaget i Tilfælde af Stemmeligbed. I Direktionens Møder føres Protokol.

Direktionen har at forvalte alle Bankens Midler og at sørge for, at dens Forretninger føres overensstemmende med denne Lov og Repræsentantskabets Bestemmelser, hvorhos den særlig har at overtage Forretningerne i det Hovedsædet underlagte Distrikt.

Direktionens Formand eller i hans Forsald Næstformanden samt en af de andre Direktører er daglig tilstede i Forretningstiden. Der føres Dagbog, som forelægges i Direktionsmøderne.

§ 29. Hver Afdelings Bestyrelse vælger aarlig Formand. Den samles til offentlig bekendtgjort Tid efter Repræsentantskabets Bestemmelse og ellers saa ofte, den finder det påkrævet. Beslutninger fattes ved Stemmeflerhed; er kun 2 Medlemmer tilstede, maa disse være enige, for at Beslutning skal være gyldig. I Bestyrelsens Møder føres Protokol.

Ved Afdelingerne drives, forsaavidt ikke anderledes af Repræsentantskabet i Forening med Direktionen bestemmes, de samme Forretninger som ved Hovedsædet.

En Bestyrer er daglig tilstede i Forretningstiden; han fører Dagbog, som forelægges i Bestyrelsesmøderne.

§ 30. De Direktører eller den Bestyrer, der efter §§ 28 og 29 er tilstede i Forretningstiden, kan træffe Afgjørelser i saadan Udstrækning og efter saadanne Regler, som af Direktionen eller vedkommende Bestyrelse med Repræsentantskabets Godkendelse fastsættes.

§ 31. Direktør eller Bestyrer maa ikke deltage i Behandling 23 April.
gen af Sager, som angaar ham selv eller nogen, der er ham saa nær beslægtet eller besvogret som Sødsfendebarn, eller hvori han selv eller nogen saadan Person har en fremtrædende økonomisk Interesse.

Papir med Direktørs eller Bestyrers Navn maa ikke diskonteres ved den Afdeling, hvor han forretter. Det samme gjælder om Firma, hvori Direktør eller Bestyrer har en fremtrædende økonomisk Interesse.

§ 32. Repræsentant, Direktør eller Bestyrer, der har indstillet sine Betalinger, fratræder sin Stilling og kan, selv om han atter bliver raadig over sit Bo, ikke indtræde i samme uden efter nyt Valg.

§ 33. Tjenestemænd ved Banken skal med Hensyn til, hvad de som saadanne erfarer angaaende Personers eller Indretningers Formuesstilling, være forpligtede til derom at iagttage Tausshed i alle Tilfælde, hvor det ikke maatte være deres Pligt at tale. Denne Taushedspligt paaligger dog ikke Bankens Foresatte, naar det efter Fællesbeslutning overdrages nogen af dem at anstille Undersøgelser.

§ 34. De Lovbestemmelser, som er givne angaaende Statens Regnskabsbetjente, og de Indskrænkninger, som er disse paalagte i Henseende til Raadigheden over deres Gods, skal ogsaa gjælde Bankens Kassere. Dog kan Repræsentantskabet frasælde saadan Ret i samme Udstrækning, hvori Kongen dertil har Afgang for Statens Regnskabsbetjente.

§ 35. Bankens Betjente ved Hovedsædet og Afdelingerne har at rette sig efter de dem af Direktionen eller vedkommende Bestyrelse givne almindelige eller særlige Paalæg. Tvistigheder dem imellem, Banken vedkommende, afgjøres af Direktionen eller vedkommende Bestyrelse.

§ 36. Banken skal aarlig til Stortinget afgive Beretning om sin Virksomhed og fremlægge sine Bøger og Beholdninger for de Mænd, som af Stortinget opnævnes.

Kapitel V.

Regnskab og Udbytte.

§ 37. Banken har mindst 2 Gange om Maaneden til de Tider, som af Repræsentantskabet bestemmes, at meddele Oversigt over sin Stilling. Denne Oversigt skal snarest mulig offentliggøres.

§ 38. Bankens Årsregnskab afsluttes og indsendes til Repræsentantskabet inden Udgangen af det følgende Års Februar Maaned.

§ 39. Af Årets Indtægt udredes:

- a. samtlige Omkostninger og Driftsudgifter; dog kan Omkostninger ved Seddelfabrikation og Bygninger fordeles paa indtil 5 År;

- 23 April. b. opgjorte Tab, og affattes
c. et passende Beløb for paaregnelige Tab.

§ 40. Af Resten udredes:

- a. til Aktieeierne 6 pCt. af Aktiernes Paalydende;
b. derefter indtil 10 pCt. af det tilbageværende Beløb til Reservefondet, forsaavidt det er under 5 Millioner Kroner;
c. af det overskydende Halvdelen til Staten og Halvdelen til Aktieeierne, indtil disses samlede Udbytte udgjør 10 pCt.;
d. af Resten $\frac{3}{4}$ til Staten og $\frac{1}{4}$ til Aktieeierne.

Hvad der af det Aktieeierne tilfaldende Udbytte ikke udgjør $\frac{1}{10}$ pCt. af Grundfondet, skal tilligemed Statens tilsvarende Andel ikke udbetales, men overføres til næste Aars Bindings- og Tabskonto. Forsaavidt Aarsindtægten ikke maatte være tilstrækkelig til at give Aktieeierne et Udbytte af 6 pCt., bliver det manglende at tilskyde af Reservefondet, forsaavidt det kan ske, uden at Fondet synker under 4 Millioner Kroner. Udbytte udbetales kun efter Afkrivning paa Aktiebrevene eller mod Kupons, forsaavidt saadanne udsærdiges.

§ 41. Forsaavidt Aarsindtægten ikke strækker til at dække Arets opgjorte og paaregnelige Tab, bliver det manglende at tilskyde af Reservefondet.

§ 42. Udbytte hæves ved Bankens Hovedsæde eller dens Afdelinger; hvor ingen Afdeling findes, kan det hæves hos Fogderne, som derfor oppebærer af Banken en af denne bestemt Godtgørelse.

Kapitel VI.

Forskjellige Bestemmelser.

§ 43. Naar Tvangsauktion, herunder ogsaa indbefattet Konkursauktion, forlanges over fast Eiendom, skal Auktionsforvalteren undersøge, om den er pantsat til Norges Bank, og derom afgive Bevidnelse i Auktionsforretningen. I Tilfælde skal han derom gjøre Indberetning til vedkommende Bankafdeling saa betimelig, at dens Bestyrelse kan møde eller lade møde ved Auktionen. Attest af Pantebøgerne, som af Auktionsforvaltere forlanges angaaende, hvorvidt Norges Bank har Panteret i fast Eiendom, meddeles uden Betaling og uden Stempelafgift.

§ 44. Papir, udstedt af Banken, er fritaget for Stempelafgift.

§ 45. I Mangel af Betaling til bestemt Tid af Laan mod Pant i fast Eiendom har Banken Afgang til, efter 6 Ugers forudgivet Varfel i Kundgjørelsestidenden og paafølgende Kundgjørelse overensstemmende med Lovgivningen om Tvangsauktioner, at lade Pantet bortfælgge ved offentlig Auktion uden foregaaende Indkaldelse til Forligelseskommission, Lovmaal og Dom.

§ 46. Pantsættes Obligationer eller andre Forskrivninger til

Banken, og disse ikke til bestemt Tid indfries, skal Banken være 23 April berettiget til uden retslig Forspøining mod den, som til Banken har pantsat saadanne Forskrivninger, at søge sin Betaling efter de pantsatte Forskrivningers Indhold.

Kapitel VII.

Slutningsbestemmelser.

§ 47. Eiere af de for Indstud til Grundfondet udfærdigede Interimskvitteringer kan, ved at indsende dem til Banken inden 10 Aar fra denne Lovs Ikrafttræden, faa dem efter eget Valg enten indløste efter Dagens Kurs paa Bankens Aktier eller ombyttede med Aktiebrev, det sidste dog kun, forsaavidt Aktiebrevet kan gøres lydende paa mindst 50 Kroner eller et større med 10 deleligt Beløb. Efter Udløbet af ovenangivne Frist taber Interimskvitteringerne Ret til Udbytte.

For Beløbet af de indløste Interimskvitteringer udfærdiger og afhænder Banken Aktiebrev.

For de ved Fristens Udløb ikke indsendte Interimskvitteringer udfærdiges Aktiebrev til Staten, dog kun for et saa stort Beløb, at samtlige Aktiebrevs Paalydende ikke overstiger det lovbestemte Grundfond, 12½ Million Kroner, og mod Forpligtelse for Staten til at indløse samtlige tilbageværende Interimskvitteringer efter Dagens Kurs paa Bankens Aktier. Det Beløb i Interimskvitteringer, hvorfor Aktiebrev ikke udfærdiges, overføres til Reservefondet.

§ 48. De i denne Lov om Afdelinger under Banken givne Bestemmelser gjælder ogsaa de nuværende Bankkontorer, der herefter benævnes Afdelinger.

§ 49. De ved denne Lovs Ikrafttræden valgte Repræsentanter, Direktorer, Administratorer, Kontorbestyrere og Suppleanter vedbliver som saadanne i den Tid, for hvilken de er valgte.

Den i § 22 omhandlede Direktionsformand bestikkes, uanset om der er nogen Plads ledig i Direktionen. Naar 3 Direktorer paa én Gang skal fratræde, vælges i disses Sted kun 2.

§ 50. Denne Lov træder i Kraft 1ste Januar næste Aar. Fra samme Tid ophæves samtlige i ældre Love indeholdte Bestemmelser om Norges Bank.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Givet paa Stockholms Slot den 23de April 1892.

Oscar.

(L. S.)

D. Blehr.

Lehmann.

23 April.

Kongelig Kundgjørelse

angaaende Afgift til Statskassen af stemplet Papir og Stempelmærker i Budgetaaret fra 1ste Juli 1892 til 30te Juni 1893.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre bitterligt: Saasom Stortinget under 30te Marts d. A. har fattet Beslutning angaaende Afgift til Statskassen af stemplet Papir og Stempelmærker i Budgetaaret fra 1ste Juli 1892 til 30te Juni 1893, hvorefter denne Afgift bliver at erlægge efter den for indeværende Budgetaar gjældende Tarif,

Saa ville Vi herved naadigst befale denne Beslutning bragt i Udøvelse.

Givet paa Stockholms Slot den 23de April 1892.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Oscar.

(L. S.)

D. Mehr.

Lehmann.

23 April.

Kongelig Resolution

af 23de April.

Approbation i Genhold til § 4 i Lov om Sundhedskommissioner m. v. af 16de Mai 1860 meddeles paa den af Kjøbstaden Drøbak's Kommunebestyrelse under 1ste Marts d. A. fattede Beslutning om Tillæg til de ved Kongelige Resolutioner af 16de November 1861, 22de Marts 1879 og 26de November 1887 approberede almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Kjøbstaden.

Ved nævnte Beslutning er de gjældende Sundhedsforskrifter givet følgende Tillæg som § 15:

„Ved ethvert Dødsfalds Anmeldelse for Skifteretten skal Dødsanmeldelsen ledsages af Attest fra examineret Læge angaaende Dødsaarlag“.

Kongelig Resolution

23 April.

af 23de April.

Der bestemmes følgende Forandringer i den ved Kongelig Resolution af 17de November 1883 i Genhold til § 6 i Lov angaaende Lapperne i de forenede Kongeriger Norge og Sverrige af 2den Juni 1883 bestemte Distriktsinddeling for Tromsø Amt:

1. At den Del af 15de Distrikt, som ligger vestenfor Sordalselven og søndenfor den fra Sørmo i Sordalen til Bonæs i Salangsdalen førende Ride- eller Gangsti, samt den Del af 16de Distrikt, som ligger søndenfor Kolbanstaret, henlægges til 17de Distrikt;
2. At den Del af 15de Distrikt, som ligger vestenfor Sordalselven og nordenfor den fra Sørmo i Sordalen til Bonæs i Salangsdalen førende Ride- eller Gangsti, henlægges til 16de Distrikt.

Forskrifter

25 April.

for Udførelsen af elektriske Lys- og Kraftanlæg,
i Genhold til Lov af 27de Juni 1891 § 1 samt kongelig Resolution af 30te Januar 1892 udfærdigede af Departementet for de offentlige Arbeider under 25de April 1892.

A.

Almindelige Regler gjældende for Anlæg med Spændinger, der ikke overstrider 500 Volt for ligerettet Strøm og 110 Volt for andre Strømme.

Apparater til Fremstilling, Opsamling og Omsetning af elektrisk Energi.

1. Dynamomaskiner, Elektromotorer eller andre Apparater til Fremstilling, Opsamling eller Omsetning af elektrisk Energi maa kun anbringes i Rum, hvor særlig Faldsfare ikke er forhaanden og hvor der ikke lagres eller fabrikeres eksplosible eller let brændbare Stofte.

2. Saavel elektriske Maskiner som ethvert andet Apparat til ovennævnte Brug skal være betryggende isoleret fra Jorden og fjernet fra brændbare Stofte, isald Gnister eller stærk Varmeudvikling kan betrygtes.

3. Rum, hvori der opstilles sekundære eller primære Batterier, ved hvis Brug der kan udvikles brændbare Gasarter eller skadelige Stofte, skal forsynes med tilstrækkelig god Ventilation.

25 April.

Elektriske Ledninger.

4. Den største tilladelige Belastning af Ledningstraade skal faa vel for isolerede som for blanke Traade beregnes af Formelen:

$$\text{Strømtætheden} \doteq \sqrt{\frac{\text{Ledningsevnen relativt til Dviffsolv}}{(\text{Ledningstværsnittet})^{\frac{1}{2}}}}$$

hvor Strømtætheden betegner den største tilladelige Strømstyrke (i Ampère) pr. Kvadratmillimeter.

Kobbertraade med en Ledningsevne af 95% af det kemist rene Kobbers kan i Henhold hertil belastes saaledes:

Ledn. af	5 mm ²	Tværsnit med	5 Ampère	pro	Kvadr.mm.
— "	13 "	— "	4 "	— "	—
— "	40 "	— "	3 "	— "	—
— "	200 "	— "	2 "	— "	—
— "	3250 "	— "	1 "	— "	—

Inden Bygninger maa dog ikke anvendes Strømtætheder udover 3 Ampère for rent Kobber og tilsvarende efter Ledningsevnen for andre Stoffe.

5. Ledningstraade med mindre Diameter end 1 mm. tillades i Almindelighed ikke anvendte. I Ledningskabler gælder imidlertid ingen Minimumsdimension for de enkelte Traade, naar det samlede Ledningstværsnit hos Kablet tilfredsstiller Fordringerne i Punkt. 4.

6. Et Ledningsnets Isolationsmodstand mod Jorden eller 2 Ledningers indbyrdes Isolationsmodstand bør inklusive alle Apparater og Forbindelser være mindst:

$$5000 \frac{V}{A} \text{ ohm}$$

hvor V er den største Spændingsdifferent i Volt og A er Strømstyrken i Ampère.

En Undtagelse herfra tillades kun paa Steder, hvor Forholdene gjør Overholdelsen særlig vanskelig (f. Ex. i Farverier, Bryggerier og lignende Fabrikker, hvor den omgivende Luft indeholder megen Fugtighed), men da paa Betingelse af, at Ledningerne overalt anbringes paa ildfaste Isolatorer paa saadan Maade, at Ildsfare maa anses udelukket.

Ledninger inden Bygninger.

7. Ledninger inden Bygninger maa være forsvarelig isolerede med et Material, der ogsaa yder betryggende Beskyttelse mod ydre Beskadigelser.

I tørre og ildsikre Rum, hvortil kun sagtyndig Betjening har Udgang, eller hvor sagtyndigt Opfynd altid er tilstede (Maskin- og Akkumulatorrum eller lignende) tillades Anvendelsen af saavel

anderledes isolerede Ledninger som ogsaa uisolerede Ledninger, naar 25 April. de er oplagte paa betryggende Maade.

8. HvorLedningerne er udsatte for Paavirkning af Vand eller skadelige kemiske Stoffer eller for mekanisk Bestadigelse, f. Ex. ved Gjennemgang gennem Vægge, Tage eller Gulve, skal der sørges for en særskilt Beskyttelse afpasset efter Forholdene.

9. Ledningernes Oplægning skal udføres paa en tilstrækkelig solid Maade og deres Befæstigelse ske saaledes, at Ledningerne selv eller deres Isolation ikke derved bestadiges eller udsættes for Fugtighed.

Hvor Fugtighed dog ikke kan undgaaes, skal Ledningerne anbringes frit i Luften befæstede til Isolatorer af et for Vand ugennemtrængeligt Materiale.

10. Forsaavidt andet ikke er opgivet, skal Ledningerne, hvor Spændingsdifferenten er tilstede, være saaledes befæstede, at Afstanden mellem dem indbyrdes eller fra andre ledende Gjenstande, der staar i Forbindelse med Jorden, ikke maa kunne blive mindre end:

$$10 + \sqrt{V} \text{ mm.}$$

Metallrør kan anvendes til Beskyttelse af Ledningerne, naar disses Isolation enten tilfredsstiller Fordringerne i Punkt 11, eller Metallrøret er udført med et vandtæt og isolerende Materiale.

3 Lampelegemer behøver ovenstaaende Afstandsbestemmelse ikke at overholdes, naar Ledningerne bestaar af flere sammenspundne Traade og er forsynede med en betryggende og solid Isolation.

11. For Ledninger, der er særdeles omhyggeligt isolerede d. v. s. saadanne, der efter 24 Timers Henliggen i Vand endnu viser en Isolationsmodstand af $500 \times V$ ohm pro Kilometer Længde, gælder ingen Afstandsregel hverken indbyrdes eller ligeoverfor fremmede Legemer.

12. Sammenspundne, bevægelige Kabler maa ikke anvendes for stærkere Strømme end 3 Ampère, og hver Kabel maa da være sammenspundet af flere Traade. Isolationen skal være saa solid som muligt og Kablet saavidt muligt beskyttet mod Afslidning.

13. Alle Forbindelser mellem Ledninger eller mellem Ledninger og Apparater skal besidde en Kontakflade, der mindst er dobbelt saa stor som det angjældende Ledningstværsnit, og være teknisk fuldstommen udført. Alle Lodsteder maa ved isolerede Ledninger omhyggelig isoleres med et vandtæt Material. Ved Lodning maa ikke anvendes noget Loddemiddel, der indeholder fri Syre.

14. Hvor Ledninger krydse hinanden eller andre ledende Legemer, kan de i Punkt 10 forlangte mindste Afstande formindskes til Hjørdeparten, naar Krydsningspunktet beskyttes ved et Mellemflag

25 April. af et solid og godt isolerende Material, befæstet paa en betryggende Maade.

Ledninger i det Frie.

Overjordiske Ledninger.

15. I det Frie tillades Anvendelse af uisolerede Ledninger, naar de anbringes paa en saadan Maade, at en Berøring mellem Ledningerne indbyrdes og med andre Gjenstande end de isolerende Understøttelsespunkter er forebygget.

16. Saavel Ledninger som Understøttelsespunkter skal være beregnede paa at modstaa de Extrabelastninger, der kan fremkaldes ved Temperaturforandringer, Vindtryk e. L. Selve Understøttelsespunkterne skal udsøres af holdbart, vandtæt og godt isolerende Material.

17. Uisolerede Ledningers Afstand fra hinanden eller fra andre Legemer end de isolerede Understøttelsespunkter maa mindst være:

$$50 + \sqrt{V} \text{ mm.}$$

Kan Traadene ved Svingninger eller paa anden Maade komme andre Traade eller ledende Gjenstande nærmere end denne Minimumsafstand, skal Afstanden forøges med mindst $\frac{1}{200}$ af Understøttelsespunkternes Afstand.

Uisolerede Ledningers Afstand fra Marken eller fra andre Steder, hvor de kan udsættes for tilfældig Berørelse af uvedkommende Personer, skal mindst være 3,5 Meter, isald Ledningerne ikke ved Isolation eller paa anden Maade er tilstrækkelig beskyttede.

18. For isolerede Ledninger i det Frie, der er forsynede med en fuldstændig vandtæt og sikker Isolation, gjælder de i Punkt 10 anførte Afstandsbestemmelser.

19. Overjordiske Ledninger i det Frie skal være forsynede med Lynafleder, isald de ikke i hele sin Længde er anbragte i et af Lynafleder beskyttet Feldt.

20. I Tilfælde, hvor blanke Ledninger er anbragt over hinanden saaledes, at Berøring kan indtræde ved Brud af den ene Ledning, skal, hvis herved kan forarsages Fare, (s. Ex. naar den ene Ledning er en Telegraf-, Telefon- eller Signalledning, kfr. forøvrigt de af Telegrafdirektøren udsærdigede Regler for Krydsning med Stats- eller Jernbanetelegrafledninger), en direkte Berøring ved eventuelt Brud forebygges. Endyderligere skal de truede Ledninger paa begge Sider af det farlige Sted beskyttes ved passende Sikkerhedsstykker. Hvis andet paa Forhaand ikke er bestemt, paa hviler det altid den, hvis Ledning bringes i farlig Nærhed af en

allerede oplagt Vedning, at foretage de nødvendige Sikkerhedsforanstaltninger for begge Vedningers Vedkommende. 25 April.

Underjordiske Vedninger.

21. Kanaler, der agtes benyttede for elektriske Vedninger, skal udføres saa stærke, at de yder betryggende Beskyttelse mod ydre Beskadigelser.

For Anbringelse direkte i Jorden uden ekstra Beskyttelse tillades kun Vedninger, hvis Isolation opfylder Bestemmelserne i Punkt 11.

Vedningers Forbindelse med Jorden.

22. For Vedninger i det Frie tillades kun under enkelte Omstændigheder den ene Vedning sat i Forbindelse med Jorden (f. Ex. Tilbageledning gennem Stinnerne for Sporvogne e. l.). Forbindelsen med Jorden maa da være bedst mulig og speciel Omhu maa anvendes paa at forebygge Berøring af den anden Pol ved uisolerede Personer.

Apparater og Lamper.

23. Det hele Vedningsystem skal være tilstrækkelig beskyttet ved Sikkerhedsstykker (selbvirkende Strømbrydere), der er saaledes konstruerede, at de ifald Strømsstyrken i nogen Del af Strømfledsen overstrider den i Punkt 4 bestemte maksimale Strømsstyrke med mere end 50 %, afbryder Forbindelsen. Desuden skal Sikkerhedsstykker anbringes overalt, hvor sammenspundne bevægelige Kabler afgrenes.

Disse Sikkerhedsstykker skal være anbragte i ildfaste Hylstere paa ildfaste, ikke ledende Underlag og være let synlige og tilgængelige.

Hovedledningerne skal ved alle Anlæg være beskyttede paa begge Poler ved Sikkerhedsstykker, der er uafhængige af hinanden, Biledninger derimod kan beskyttes blot paa den ene Pol undtagen ved Centralanlæg, hvor alle Dele af Vedningsnettet skal være beskyttet ved Sikkerhedsstykker paa begge Poler.

24. Enhver Vedning skal ved Indtaget i en Bygning forsynes med Strømbryder paa begge Poler.

Strømbrydere, der hyppig benyttes, skal være saaledes konstruerede (ved Fjære e. l.), at Vysbue ikke kan dannes ved Brugten, og at Afbrydelsen sker med en saadan Hurtighed og paa en saadan Længde, at Gnister ikke kan beskadige Kontakten.

Alle Strømbrydere skal anbringes paa ildfaste, ikke ledende Underlag.

25. Ethvert Anlæg skal være forsynet med en Isolationsmaalers, saaledes indrettet, at Vedningsnettets Isolationsmodstand til enhver Tid kan undersøges. Desuden bør ved ethvert Anlæg ogsaa forefindes Spændings- og Strømmemaalere i en saadan Udstrækning, som en overfølsom og rationel Drift kræver.

25 April.

26. Ethvert Apparat, der er tilgængeligt for Usagtyndige, skal være saaledes beskyttet, at en tilfældig Berøring med uisolerede strømforende Dele er forebygget. Endvidere skal alle Apparater, ved hvis Anvendelse der udvikles stærk Varme, opstilles saaledes, at Ildsfare undgaaes.

27. Buelamper skal altid inden Bygninger anbringes i lukkede Røppler, der nedentil er forsynede med Afstemaal af ildfast Material til Opfangelse af nedfaldende glødende Kulpartikler.

28. Hængende Lamper maa ikke bæres direkte af Ledningstræadene.

B.

Tillægsregler for Rum, hvori lagres eller fabrikeres eksplosible Stof, eller hvori forekommer eksplosible eller let brændbare Gasarter.

29. Til Ledninger kan kun anvendes særdeles omhyggelig isolerede Kabler af rigelige Dimensioner. Sammenspundne, bøjelige Kabler maa ikke anvendes.

30. Sikkerhedsstykker, Strømbrydere eller andre Apparater maa i Almindelighed ikke anbringes inde i Rummene, men i saa stor Afstand udenfor samme, at enhver Fare maa ansees udelukket. I fald imidlertid noget Apparat med Nødvendighed maa anbringes i Rummet, skal det omgives med lufttæt sluttende, ildfast Rapsel og være saaledes konstrueret, at en Ophedning af mere end 50° C over den omgivende Lufts Temperatur ikke kan finde Sted.

31. Glødelamper kan anvendes i Rummene, naar:

- a. Lampen er beskyttet ved en stærk, lufttæt Glaskuppel saaledes konstrueret, at Opvarmningen af Luftlaget mellem denne og Lampen aldrig vil overskride ovennævnte Grænse, og
- b. alle til Lampen hørende Dele, der ikke er lufttæt adskilte fra den ydre Luft, er af saadan Dimension og saaledes anordnede, at en Opvarmning af mere end 50° C over den omgivende Lufts Temperatur aldrig vil finde Sted.

32. Buelamper maa aldrig anvendes i de her omhandlede Rum.

C.

Specielle Regler for Anlæg med Spændinger, der overskrider 500 Volt for ligerettet Strøm, og 110 Volt for andre Strømme.

33. Andragende om Tilladelse til at udføre et saadant Anlæg skal ledsages af en saavidt mulig fuldstændig Beskrivelse af Anlægget, bilagt med en Tegning af Ledningsnettet, hvorpaa dets Udstrækning og Effektivitet er angiven.

34. Apparater til Fremstilling, Opsamling eller Omfætning 25 April. af høispendt Strøm skal opstilles i ildfaste Rum, der ikke maa anvendes til andet Brug. De strømførende Dele skal omhyggelig isoleres fra Jorden og fra alle Strømløbene uvedkommende Stativer, Underlag etc.

Ved hensigtsmæssige Anordninger (f. Ex. Isolering af Gulvet e. l.) skal det søges hindret, at uisolerede Personer kan komme i Berøring med de strømførende Dele.

Hvor det uden Ulemper for Driften lader sig udføre, bør de Maskiner og Apparater, hvormed det betjenende Personale stadig skal omgaaes (Dynamomaskiner, Elektromotorer, Strømbrydere e. l.) mest mulig arbeide med Strøm af lav Spænding.

35. Transformatorer skal konstrueres saaledes, at enhver Kontakt mellem de primære og sekundære Vindinger forebygges.

36. Ledninger eller Apparater for høispendte Strømme tillades anbragte i Vaaningshuse kun paa Betingelse af, at de indeluttes i aflaaefede, for uvedkommende utilgjængelige Rum.

Ledninger i andre Bygninger skal være særlig godt isolerede og beskyttede ved en Metalhülle, der sættes i ledende Forbindelse med Jorden, (koncentriske Kabler beskyttede ved Jernbaandombikling, Jernrør e. l., kan derfor komme til Anvendelse) eller være indeluttede i ildfaste, isolerende Kanaler utilgjængelige for uvedkommende.

37. Ledninger ophængte frit i Luften kan være uisolerede; men de skal da være fjernebe mindst 5 m. fra Jorden samt mindst 2,5 m. fra ethvert Sted (Tage, Vinduer e. l.), hvorfra Uvedkommende kan berøre Ledningerne. Saadanne Ledningers Anbringelse skal opgives til det stedlige Brandvæsen, og de skal være mærkede saaledes, at de udhæver sig paa en iøjnefaldende Maade fremfor andre Ledninger.

Indenfor Grænserne af en By eller i bymæssig bebyggede Strøg maa overjordiste Ledninger altid have tilstrækkelig god Isolation.

Udgiver: E. R. Bæghmann.

Grøndahl & Søn's Bogtrykkeri.